METSÄTALOUS

Nuoret pelaavat paljon ja ovat netissä, joten pelit ovat luonteva tapa lähestyä heitä. **PROJEKTIKOORDINAATTORI MARI NISKA, LAPIN 4H-PIIRI**

MARKKU VUORIKARI

Tammella on metsitetty peltoja. Se on myös suosittu koristepuu.

Tammi tarjoaa vaihtoehdon metsänkasvatukseen

Ilmastonmuutoksesta hyötynyt tammi tarjoaa mielenkiintoisen lisän metsänkasvatukseen. Sen hoidossa onnistuminen palkitaan mahtavasti. Hyvän tammitukin kuutiohinta on sadoissa euroissa.

Takavuosina tammea käytettiin jonkin verran peltojen metsityksissä. Niiden tulokset vaihtelivat, sillä tammi vaati kunnon suojauksen ja hoidon. Nykyään Etelä-Suomen metsissä näkee entistä enemmän luontaisia tammen taimia.

Metsätammi on levinnyt karkeasti Raumalta Tampereen kautta Lappeenrantaan ulottuvalle linjalle asti. Puisto- ja koristepuina se menestyy Pohjanmaan ja jopa Kainuun edullisimmilla kasvupaikoilla.

Ilmastonmuutos hyödyttää tammea

”Tammi on selvästi hyötynyt ilmastonmuutoksesta. Se kukkii hyvin ja tekee itävää siementä. Paskonärhet levittävät niitä ympäriinsä”, kertoo professori **Peter Tigerstedt** Mustilan arboretumista.

Tigerstedtin mukaan ainakin osa tammista on aiemmin kärsinyt kovista talvista. Järeäksi varttuneet tammitukit ovat käyneet läpi kovat sotatalvet. Myös vuoden 1987 poikkeuksellisen raju pakkaskausi on saattanut niitä vikuuttaa.

”Nykyään sellaisia talvia tuskin enää tulee. Siksi tammea voi kasvattaa pienemmällä riskillä.”

Harva istutusasento

Tammi ei juuri nirsoile kasvupaikan suhteen. Savimaalla seisovasta vedestä se ei kuitenkaan pidä.

Vauhtiin päästyään tammi kasvaa nopeasti. Se on oiva kohde pystykarsinnalle, sillä haavat kylestyvät ongelmitta.

Täysikasvuisen tammen latvus leviää laajalle. Siksi Tigerstedt neuvoo istuttamaan tammet harvaan. Sopiva väli on neljästä kuuteen metriin. Silloin arvokkaita tammia ei tarvitse poistaa harvennuksissa.

”Tammien välissä voi kasvattaa vaikka joulukuusia. Osan kuusista voi päästää kasvamaan sellupuuksi asti.”

Hirvet iskevät tammien kimppuun

Tammi vaatii hyvät suojaukset. Myyriä ja jäniksiä torjuu pitkä muovinen suojaputki.

JARMO PALOKALLIO

Tammi tarjoaa suojaa ja syötävää jopa 500 hyönteislajille. Kuvassa härkäpään toukkia tammenlehtien kimpussa.

Sen jälkeen nuoret tammet jäävät hirvien armoille. Tammen viljely onnistuu hirvien takia vain asutusten lähellä ja paikoissa, joissa hirvet eivät liiku.

”Umpimetsässä taimet olisi suojattava hirviltä aidalla, mikä on liian kallista.”

Hyvään tulokseen pääseminen vaatii pystykarsinnan. Se palkitsee metsänomistajan, joka aikanaan tammet myy.

Tammella kova kantohinta

Jalojen lehtipuiden kauppa Suomessa on vaatimatonta. Kotimaisen tammitukin tarjonta mitataan muutamissa kuutiossa, kertoo **Reijo Arfman** Fiskarsin Laatupuusta.

Arfman maksaa tammesta 100–200 euroa kuutiolta. Saksassa tammitukin hinta on moninkertainen, mutta siellä puun laatu on tasaisempi. Saksassa parhaat tammitukit myydään yksinkappalein ja yleensä huutokaupalla.

”Tammi on sitä parempaa, mitä kovakasvuisempaa se on ollut. Kotimaisen puun ongelmana ovat pakkasvauriot.”

Tammet paloitellaan sahausta varten tarkasti.

Usein apuun on otettava lyhyitä apumittoja. Arfmanin mukaan raja tulee vastaan parissa metrissä, minkä jälkeen sahaus vaikeutuu.

JARMO PALOKALLIO

FAKTAT

Vuoden puusuku

Tammet on valittu vuoden puusuvuksi. Valinnan tekee puulajiharrastajia edustava Dendrologian seura.
Luontainen metsätammi kasvaa noin 20-metriseksi puuksi. Iäkkäät tammet paisuvat jättiläisiksi. Piikkiössä kasvavan Lyydikkälän tammen ympärysmitta on lähes 8 metriä ja ikä noin 1000 vuotta.
Ruissalo on Suomen tunnetuin tammisto. Sen laajuus on yli 300 hehtaaria.
Tammesta tehdään huonekaluja ja koriste-esineitä sekä parkettia. Luonnossa tammi on tärkeä sadoille hyönteislajeille.
Metsätammen lisäksi punatammi on menestynyt Suomessa hyvin. Maailmalla tammilajeja on lähes 500.

Pelitrilogia vie nuoret virtuaalimetsään

ROVANIEMI
Nuorten metsähenkeä houkutellaan esille virtuaalisessa ympäristössä, lajissaan ainutlaatuisten metsäaiheisten mobiili- ja tietokonepelien avulla.

Metsään tutustuminen alkaa Lapin ja Pohjois-Karjalan 4H:n yhteisen pelihankkeen poikimassa Marjamania-pelissä, joka toimii Applen iPhone-puhelimessa ja iPad-tabletissa.

Polttopuita ja marjoja

”Veljekset menettävät satonsa syysmyrskyn takia. Pelaaja auttaa heitä keräämällä mahdollisimman paljon marjoja, sieniä ja polttopuita”, kertoo Lapin 4H:n metsäasiantuntija **Sampo Pasma** Rovaniemeltä.

Pelitrilogian toista peliä Mottimestaria pelataan langattomasti Nintendo Wii Remote -kapulan avulla. Siinä pelaaja kokeilee taitojansa halonhakkuussa.

Trilogian uusin, vielä julkaisematon peli on tietokoneella pelattava strategiapeli Tuottava Tuohi. ”Kohderyhmänä ovat 13–19-vuotiaat nuoret. Graafisena ympäristönä on suomalainen metsäluonto soineen, puineen ja eläimineen”, Pasma sanoo.

Mallina kestävä metsätalous

Tuottavassa Tuohessa pelaaja saa hoidettavakseen kokonaisen metsätilan.

Pelissä tasapainotellaan ekologisen ja ekonomisen metsänhoidon välillä. Mallina on kestävä metsätalous.

”Tuottava Tuohi on nuorten ulottuvilla jo ennen kesälomia. Pelit ovat käyttäjille ilmaisia”, kertoo Lapin 4H-piirin projektikoordinaattori **Mari Niska** Rovaniemeltä.

”Nuoret eivät välttämättä tiedä, mitä mahdollisuuksia luonnossa on. Nuoret pelaavat paljon ja ovat netissä, joten pelit ovat luonteva tapa lähestyä heitä”, Niska sanoo.

Peli tarjoilee tuoreille metsänomistajalle myös yllätyksiä. Ellei pelaaja tiedä, mitä tekisi hirvien tai myyrien tuhoamalle taimikolle, tieto on etsittävä itse.

Nuorista käydään kilpailua

”Nuorten saaminen metsäpelien äärelle on haasteellista, sillä erilaisia pelejä on saatavilla sadoin tuhansin. Apuna käytetään esimerkiksi sosiaalista mediaa”, kertoo pelit toteuttaneen Lapland Studion toimitusjohtaja **Ilkka Immonen** Rovaniemeltä.

Hän sanoo, että eräs kimmoke pelien suunnittelemiselle oli tuleville sukupolville aikanaan siirtyvä metsäomaisuus.

”Nuoret toivottavasti tiedostavat pelien avulla, mitä ovat perimässä. Pelit ovat yleistymässä oppimisalustana”, Immonen toteaa.

600 000 euron pelihankkeen rahoittavat Lapin ja Pohjois-Karjalan Ely-keskukset, Euroopan maaseuturahasto ja Rovaniemen kaupunki. Pelit voi ladata omaan päätelaitteeseen nettiosoitteesta *www.tuottavatuohi.fi*.

KARI LINDHOLM

KARI LINDHOLM

Pian valmistuva metsäaiheinen Tuottava Tuohi -tietokonepeli palvelee sekä nuoria että metsäsektoria. Kuvassa pelin suunnittelutiimiin kuuluvat Mari Niska, Sampo Pasma, Ilkka Immonen ja koneen ääressä Arto Mikkola.

Oma sormi riittää pelivälineeksi

Marjamaniassa hyppyytetään pieniä poikia (tai tyttöjä, peikkoja, örkkejä tai öttiäisiä) esteiden yli, kerätään marjoja ja kaadetaan puita. Pisteitä ropisee, kun tämän kaiken osaa tehdä oikein.

Peliohjeet on laitettu kekseliäästi ja havainnollisesti piirroksina jokaisen uuden tason alkuun. Siitä ne on helppo vilkaista nopeasti ennen kuin alkaa pelata.

Kotiolojen testiryhmä koostui viidestä 4–14-vuotiaasta lapsesta. Nuorin osasi opastuksen jälkeen pelata iPadilla, eikä ihme, sillä siinähän tarvitaan pelivälineeksi vain oma sormi.

Innostuksen vallassa pelaaja ei tosin muistanut herkkää otetta, vaan homma meni välillä kovaksikin tökkimiseksi.

Vanhin pelaaja piti Marjamaniaa tylsänä. Ai kun siinä ei tapeta ketään?

”Nii.”

Sopivimmaksi kohdejoukoksi valikoituivat siis 8-vuotiaat tytöt ja 10-vuotias poika. Heille pelaaminen maistui pitkään ja toistuvasti. Peli herätti pienissä pelaajissa myös kysymyksiä: Eikö tasoja tosiaan ole enempää kuin 15? Miksi pelin alussa tuulee?

Mukava ja harmiton peli. Plussaa luontoteemasta ja pelin kotimaisuudesta, miinusta lyhyydestä.

EIJA POUTANEN

MARKKU VUORIKARI

Toimittaja testautti Marjamanian 4–14-vuotiailla lapsilla.

Sopivimmaksi kohdejoukoksi valikoituivat 8-vuotiaat tytöt ja 10-vuotias poika.

METSÄSTÄ LYHYESTI

Kerimäki ja Itä-Savo yhdistyvät

Kerimäen ja Itä-Savon metsänhoitoyhdistykset päättivät fuusioitua vuoden 2013 alusta. Käytännössä yhteistoimintaa käynnistetään jo tämän vuoden aikana.

Hallitusohjelmaan on kirjattu metsänhoitoyhdistyslain uudistaminen, ja siitä voi seurata metsänhoitomaksun poistuminen. Metsänhoitoyhdistykset pyrkivät vastaamaan uudella yksiköllä metsänomistajien palvelutarpeisiin monipuolisesti, vaikka rahoituspohja muuttuisikin.

Myrskytukeissa paljon vikoja

Metsäjätti Holmenin Iggesundin sahalla on paljon harmia Dagmar-myrskyssä syntyneistä tukeista. Myrskytukkeja säilöytyy sahauksessa ja etenkin kuivaamoissa, mikä aiheuttaa ”useiden miljoonien kruunujen tappiot.”

Pahimmillaan risaa lankkua menee asiakkaille ja reklamaatioita tulee.

Mäntytukeissa on ollut enemmän vaurioita kuin kuusissa. Tukkimittaista myrskypuuta on tehty paljon jo metsässä kuitupuuksi, joten metsänomistajien menetykset ovat nekin isot.

Myrskymetsistä korjattua mäntytukkia varastoidaan lumi-kuoripeitteen alle turvaan hyönteisiltä.

Gotlannin isännät pellon teossa

Ruotsin Gotlannin saaren isännät raivasivat viime vuonna metsästä peltoa tai laidunta noin 350 hehtaaria.

Pellon hinta on noussut saarella 76 prosenttia 5 vuodessa. Hehtaari peltoa maksaa 7 300–11 200 euroa.

Binderholz ei tee sahaa Karjalaan

Itävaltalainen Binderholz suunnitteli vielä viime vuoden lopulla rakentavansa 40 miljoonalla eurolla sahan Karjalan Kemiin vanhan sahan paikalle. Nyt yritys vetäytyy hankkeesta.

Lesnaja Karelija -lehden mukaan Binderholz ei saanut Kemin energialaitokselta tarpeeksi sähköä taksojen mukaisesti. Vaaditut lisämaksut olivat 35– 40 prosenttia korkeammat kuin muilla alueilla Karjalassa.

Tukin saannissa ilmeni myös epävarmuutta.

Laadukas ja lämmin takki ulkoiluun

D.A.D SPORTSWEAR

Mount Wall & Mount Wall LADY

Kevyesti topattu Maaseudun Tulevaisuuden softshell-takki, joka sopii mainiosti ulkoiluun. Takki on valmistettu kahdesta erilaisesta materiaalista, molemmat kankaat ovat tuulen- ja vedenpitäviä (WP 3000/MVP 1000). Takin sisäpuolella on tasku MP3 soittimelle ja ulosvienti kuulokkeille. Takissa on myös verkkotasku hanskoille ja pipolle. Saatavana naisten ja miesten mallina.

Materiaali: 95 % polyesteri, 5% spandex
Vuori: 100% polyesteri
Konepesu: 30°
Koot: miehet S-4XL, naiset S-XXL

Takin helmassa on heijastava Maaseudun Tulevaisuus -painatus.

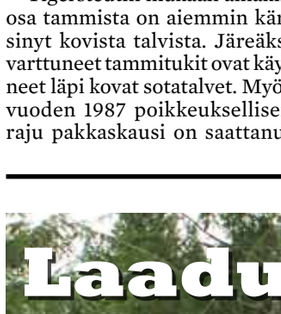

117€ + toimituskulut

- SÄÄDETTÄVÄ JA IRROTETTAVA HUPPU
- VETOKETJULLINEN KÄNNYKKÄTASKU
- EDESSÄ VETOKETJULLISET TASKUT
- TASKU MP3-SOITTIMELLE
- PIKAKIRISTIN HELMASSA
- HIHASSA TASKU HISSILIPULLE

Kaupan päälle korkealaatuinen viikonloppukassi!

- U-aukko
- koko: 60x35x33 cm
- Irrotettava olkahihna
- Kolme ulkotaskua

Voit tehdä tilauksen osoitteessa: **mt.ideshop.fi**
Huom! osoitteen eteen ei tule www-etuliitettä.
Tilaukset 31.3.2012 mennessä. Toimitukset huhtikuussa viikko 15/2012.

D.A.D SPORTSWEAR

D.A.D. sportswear on vaatemerkki, joka saa innoituksensa ulkoilmaelämästä. Korkea laatu ja toiminnalliset materiaalit takaavat miellyttävän käytön niin arjessa kuin vapaa-ajallakin.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Vastuullinen tavarantoimittaja: IDÈ House of Brands Suomi